

Kunijanti – megoldás

1. Fordítsd le magyarra az alábbi mondatokat!

a. *taɗaŋga binaɗi-yu gambayi ŋabu milā.*

Kutya okos-BIRT fiú apa lát

'A kutya látja az okos fiú apját.'

b. *yijgawu-yu yuwulu ŋaɗanyi ŋiɗaji bulga ŋuwu-ŋga ŋaɗanyi milā.*

gonosz-BIRT férfi anya ez idős.férfi ő.BIRT-ERG anya lát

'A gonosz férfinak az anya látja ezt az idős férfit.'

2. Fordítsd le kunijanti nyelvre az alábbi mondatokat! A speciális írásjelek pontos használatáról se feledkezz meg! A legegyszerűbb ezeket kimásolni a feladat szövegéből.

a. *tiɗu-ŋga ŋuwu ŋabu milā.*

kenguru-ERG ő.BIRT apa lát

'A kenguru látja az ő (ffi) apját.'

b. *yuwani-ŋga ginyma jalhaŋuɗu milā.*

egy-ERG repülő.kutya orvos lát

'Egy repülőkutya látja az orvost.'

c. *ŋaluwinyi-ŋga ŋiɗaji-yu yijgawu maɭara ŋaɗanyi milā.*

fiú-ERG ez-BIRT gonosz lány anya lát

'A fiúgyermek látja ennek a gonosz lánynak az anyját.'

d. *ɗuɗu-yu bulga jalhaŋuɗu yuwulu ŋuwu-ŋga jalhaŋuɗu milā.*

az-BIRT idős.férfi orvos ember ő.BIRT-ERG orvos lát

'Annak az idős férfinak az orvosa látja a férfit.'

A fentiekben a BIRT jelölés a birtokos esetre, az ERG pedig az ún. *ergatív esetre* (lásd 3. d)) utal.

3. A szabályok:

a. A fő mondatrészek sorrendje alany-tárgy-ige (SOV).

b. A főnévi csoporton belül, a mutató névmás megelőzi a melléknevet, ami megelőzi a főnevet; a birtokos megelőzi a birtokot.

c. A birtokost a -yu birtokos esetraggal jelöljük.

d. A tárgyas ige (pl. *milā* 'lát') alanyát a -ŋga esetraggal jelöljük (ezt ergatívusznak¹ hívjuk).

e. Mindkét esetrag a főnévi csoport első szaván jelenik meg.

Szerző: T. Testelets

Fordította: Egressy János

¹ <https://hu.wikipedia.org/wiki/Ergativus>